

NAGRAJENKE DLUM 2024:

**NATALIJA JUHART BRGLEZ,
ALENKA SPACAL,
LUCIJA STRAMEC.**

KURATORKA RAZSTAVE: MAG. MOJCA ŠTUHEC

Galerija DLUM
Židovska ul. 10, Maribor
8.4.–9.5.2025

KOLOFON

Naslov kataloga: »Nagrajenke DLUM 2024:
Natalija Juhart Brglez, Alenka Spacal, Lucija Stramec,
Galerija DLUM, Židovska ul. 10, Maribor, 8. 4.–9. 5. 2025,
kuratorka: mag. Mojca Štuhec«
Izdajatelj: DLUM, Trg Leona Štuklja 2, Maribor
Založnik: DLUM, Maribor (zanj: Katja Majer)

Avtorica besedila: mag. Mojca Štuhec
Oblikovanje in tehnično urejanje: Vojko Pogačar
Fotografije: arhiv umetnic
Urednik: Marko Pak

Izid: Maribor, april, 2025

.....
CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

75(497.4):929Juhart Brglez N.(083.824)(0.034.2)
73/76(497.4):929Spacal A.(083.824)(0.034.2)
73/76(497.4):929Stramec L.(083.824)(0.034.2)

JUHART, Natalija

Nagrajenke DLUM 2024 [Elektronski vir] : Natalija Juhart
Brglez, Alenka Spacal, Lucija Stramec : Galerija DLUM,
Židovska ul. 10, Maribor, 8. 4.–9. 5. 2025 / kuratorka razstave
Mojca Štuhec ; [avtorica besedila Mojca Štuhec ; fotografije
arhiv umetnic ; urednik Marko Pak]. – E-knjiga. – Maribor :
DLUM, 2025

Način dostopa (URL): <https://www.dlum.si/razstave>
ISBN 978-961-96957-0-8 (PDF)
COBISS.SI-ID 229671427

RAZSTAVA JE NASTALA
V ORGANIZACIJI:

S PRIJAZNO POMOČJO:

Doppler

PROGRAM GALERIJE
DLUM PODPIRA:

**Mestna občina
Maribor**
Univerzitetno
mesto

KULTURNA ČETRTE
židovska
CULTURAL QUARTER

NAGRAJENKE DLUM 2024

Natalija Juhart Brglez, magistrica grafike nam vedno znova odstira drugačen likovni pogled na Maribor. Z osebno izkušnjo interpretira bolj ali manj znane kottičke mesta in nas vodi na sproščen sprehod skozi park. Ti enigmatično ilustrirani zemljevidi od gledalca zahtevajo nekaj domišljije in iznajdljivosti. S postopnim razbiranjem posameznih motivov bo vsak med njimi prepoznal markantna pročelja stavb, kot so: grad, stolnica, gledališče, občina, rotovž, Narodni dom ipd., ki jih avtorica z natančno izrisanimi arhitekturnimi značilnostmi umešča v novo prostorsko realnost.

Določene mestne točke izvzame iz običajnega okolja in jih postavi v nova razmerja z likovni elementi na površini. Pri gradnji kompozicije se poslužuje mnogih likovnih rešitev za upodobitev prostora – delno prekrivanje posameznih likov, različni prostorski plani, različna intenzivnost linij, navidezno manjšanje ali večanje objektov, navidezno stekanje vzporednih linij, uporaba diagonal za lomljenje, šrafur in barvnih ploskev za poglobljanje prostora. Na mnogih vedutah se v različnih

konstelacijah pojavlja krog, ki igrivo razbremeni celoto. V takšne dimenzije Maribora s pomočjo spomina in fotografije poljubno razmešča zgradbe s ključnimi slogovnimi posebnostmi. Bolj sproščena je pri podajanju elementov urbane opreme in vegetacije. Abstrahirana linija drevesnih krošenj in lahkotno vijugasto speljane poti v Mestnem parku so pravo nasprotje geometrijsko izrisanimi detajlom v tlaku promenade in slokih svetilkah ob njej. Dodatno šaljivo prevaro podobam prinašajo izptičje perspektive ali kot zrcalna risba podani detajli.

V opusu Natalije Juhart je več motivnih variacij na temo vedute Maribora, tudi drugih mest, ki so ji ljuba, a vsem je skupna prepoznavna likovna govorica, ki temelji na risbi, pa naj bo ta narejena s svinčnikom, flomastrom ali potezo na matrici in celo na tkanini. S tokrat predstavljenimi deli se vrača h klasični tehniki visokega tiska, barvni jedkanici. Domišljena je tudi njihova prezentacija v lesenih okvirjih zapolnjenih z vrvjo, med katere je vstavljena grafika.

Dr. Alenka Spacal, pravljíčarka in filozofinja, je svoje teoretsko znanje preusmerila v pisanje in ilustriranje za otroke. Z obilico domišljije, likovno in jezikovno spretnostjo je izdala že šest avtorskih slikanic. Njihova vsebina je duhovita in poučna. V zgodbe vpeljuje kulturološke, sociološke in filozofske elemente. Pri mladih bralcih in poslušalcih želi prebuditi čut za sočloveka ter opozoriti na enakopravno delitev vlog v sodobni družbi ne glede na spol.

V slikanicah *Plastelinčica in časopis* ter *Me ne zanima!* spremljamo prigode dveh karakterno različnih junakinj. Vedoželjna Plastelinčica z vprašanji najbližjim in s pomočjo časopisa ter skozi metaforo ure spoznava kompleksnost pojmov čas in kultura ter s prijateljico Plastelinčico iz časopisnega papirja ustvarja igrače, ki so prave umetnine. Trmasta Glinkica, v pravljici *Me ne zanima!*, povečuje svoj zlati oreh in ob tem poudarja, da ima telefon, kadar jo vrstnice vabijo v svojo družbo. Šele ko priljubljena predmeta izgubi sprejme dar, ki jo obogati s prijateljstvom. Pozornejši in izkušenejši bralec bo v zgodbi prepoznal nauk slovenske ljudske pravljice *O štirih godcih*, kjer je prikazano, da moramo biti za vsako podarjeno stvar hvaležni.

Tudi sicer se Alenka Spacal navdušuje nad ljudskim slovstvom in sledi ideji pripovedovanja s pomočjo pravljičnih bitij s človeškimi karakteristikami. Sporočilo njenih pripovedi je vedno podano tako, da ga dojamejo najmlajši otroci, ki še ne berejo kot tudi starejši, ki zmorejo sami ob jasnem in preprostem besedilu slediti prepričljivo upodobljenim ilustracijam. Posebnost njenih likov je, da najprej zaživijo v plastelinu in glini, šele nato se pojavijo v določenem motivu. Izbira ustreznega modelirnega materiala ni naključna, lastnosti njegove sestave avtorici omogočijo, da ustvari primerne figure. Recimo v plastelinu različnih barv je oblikovala radoživo in živahno Plastelinčico, v monotoni glini pa muhasto Glinkico. V tehniki akrila in akvarela je protagonistki preslikala in jima dodala preostale elemente vsebine. V *Plastelinčici* je med drugim s podrobno potezo in barvno ubranostjo vrhunsko poustvarila plastičnost zmečkanega in popisanega časopisa in ustvarila eleganco v prosojnosti kril muzicirajočih žuželk. V slikanici *Me ne zanima!* so nazorno naslikani posamezni predmeti umetniškega ustvarjanja, ki jih glavni junakinji želijo predstaviti vrstnice. Prizori postajo likovno razgibanejši na vrhuncu zgodbe, ko se glavna junakinja znajde v negotovosti in ob srečnem zaključku, ko jo očara čudežno drevo prijetnih melodij.

Mag. Lucija Stramec, akademska slikarka svoja likovna dela posveča naravi. S tematiko gozda se ukvarja dalj časa. Občuduje drevesa, njihovo rast, pozorna je na strukturo debla, obliko krošnje, listja ali plodov. Določeno drevo opazuje skozi letne čase in skuša razumeti, kako se spreminja in sobiva z okoljem. V novejših delih je vizuro motiva razširila in vsebinsko poglobila. Portret mogočnega drevesa, ki simbolizira življenjsko moč, je zaobjela v podobi gozda v času zimskega mirovanja. Ta pojav je ponazorila s kompozicijami podrtih in razpadajočih dreves, kupi suhega vejevja in odmrlega listja. Minljivost narave je metaforično primerjala z gnezdenjem. Obdobje, ko se živa bitja nagonsko umirijo in posvetijo priходу podmladka. Podobno se samoregulirajo in obnovijo raznovrstni habitati narave in posredno z njimi tudi človek.

Avtoričin intimni pogled v naravno okolje je brez olupšav. V ustvarjalnem procesu v soodvisnosti fotografije in spomina z vztrajno roko in minuciozno potezo na enobarvni slikarski podlagi razkriva na videz pusto motiviko in s tem izraža resnobno sporočilo. Bolj od estetske zaznave objekta sta v ospredju izjemnost in neponovljivost rastlin. Gledalca prepriča s platenjem črt na črni podlagi, ki tvorijo čvrsto strukturo. Z izjemno

tankim čopičem ali risalom vleče poteze, ki se ob pogledu z distance sestavijo v enovito podobo.

Vsebinsko in likovno je močna slika *Kaj ti je deklica?*, na kateri se pojavi človeška figura. Sredi gozda se znajde osamljen otrok, ki na drevo obeša list papirja. Najprej pomislimo na brezskrbno igro, vendar nam slikarka z motivom subtilno sugerira priprošnjo k ohranitvi narave za prihodnje rodove. Pretečo nevarnost brezglavega uničevanja ekosistemov ponazori s širokim pogledom na žareči gozd razdejan v neurju. Tematiko skrb za okolje avtorica ponazori tudi z majhnimi objekti. Z združitvijo naravnih in odpadnih umetnih materialov spleta gnezda in kepe ter opozarja na posledice sodobne potrošniške družbe.

Avtorica besedil:

mag. Mojca Štuhec, kuratorica razstave

NATALIJA JUHART BRGLEZ

Natalija Juhart Brglez (Ptuj, 1992) je zaključila magistrski študij Likovne pedagogike na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru pri prof. Sandiju Červeku (2018) in še magistrski študij grafike pri prof. mag. Branku Suhyju (2019) na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani. Za svoje delo je bila nagrajena z Nagrado odličnosti za grafiko na Japonskem natečaju Utazu Art Award Biennale 2018, s Priznanjem Bienala slovenske grafike Otočec/Novo mesto 2018, s Prešernovo nagrado Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani 2017/2018 za cikel sedmih grafik posvečenih Benetkam, z Listino Primavera 2019, z Nagrado DLUM 2020 ter s Posebnim častnim priznanjem za prispevek k razvoju svetovne umetniške grafike Internacionalnega trienala grafike Bitola 2021. Razstavlja tako doma kot v tujini. Živi, dela in ustvarja v Mariboru.

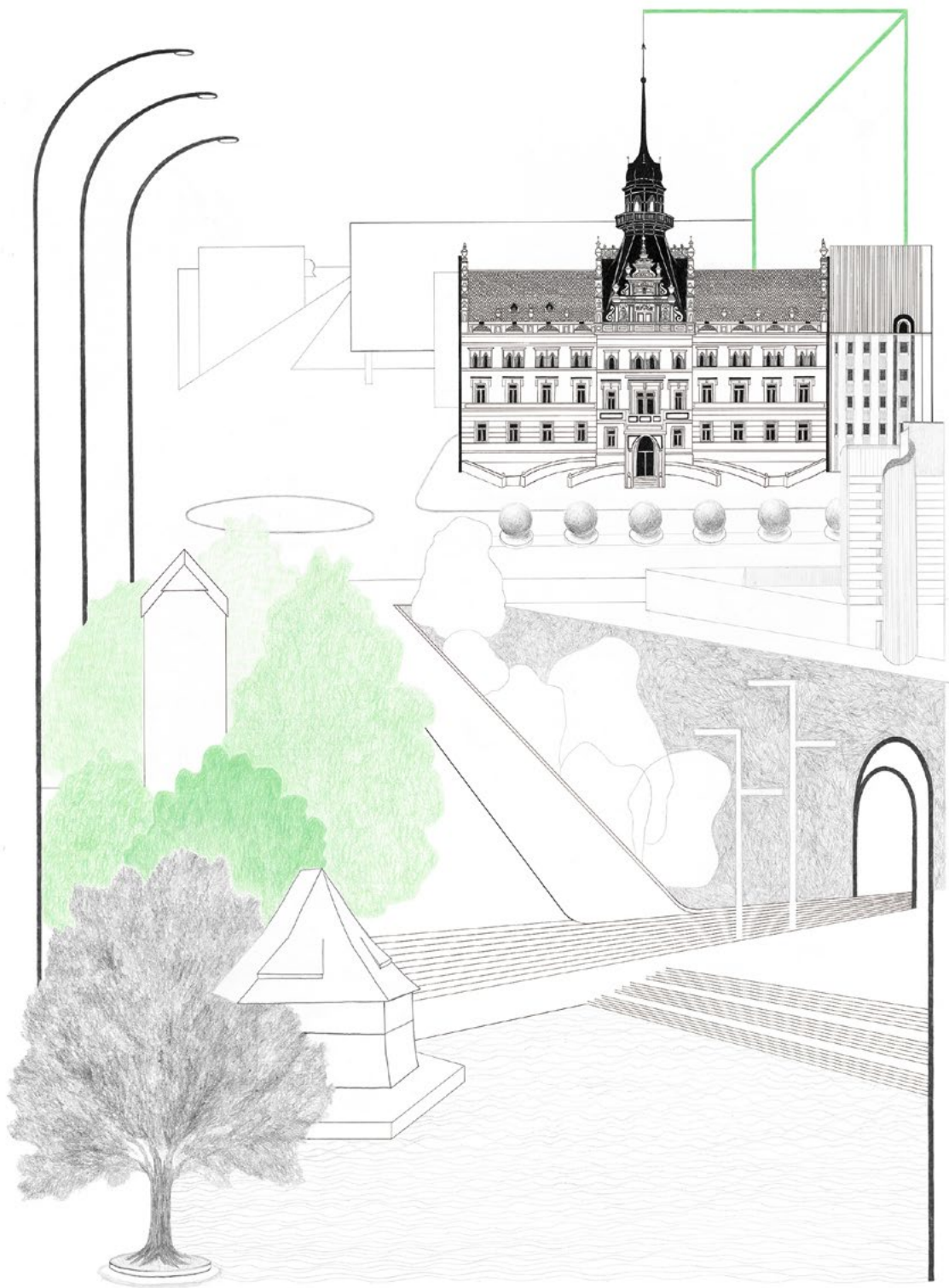
Iz cikla "Skrivnostni gozdovi",
2024, kemični svinčnik, papir,
14,8 x 21 cm

Iz cikla "*Skrivnostni gozdovi*",
2024, kemični svinčnik, papir,
14,8 × 21 cm

Iz cikla "*Skrivnostni gozdovi*",
2024, kemični svinčnik, papir,
14,8 × 21 cm

Tam okoli Vodnega stolpa,
2024, barvni, grafitni in
kemični svinčnik, papir,
100 x 70 cm

Skozi Mestni park,
2024, barvni, grafitni in
kemični svinčnik, papir,
100 x 70 cm

ALENKA SPACAL

Alenka Spacal (1975, Ljubljana) je diplomirala (2001) in magistrirala (2004) iz filozofije ter doktorirala (2011) iz sociologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Kot samozaposlena v kulturi deluje pod okriljem Bajalke, zavoda za založništvo in umetnost pripovedovanja, v vlogi pisateljice, ilustratorke in pravljicarke. Ustvarila in izdala je šest avtorskih slikanic: *Mavrična maškarada*, Založba ŠKUC (2013), *Kako ti je ime?*, Bajalka (2018), *Modre ptičje misli*, Bajalka

(2018), *Fižolčica beži pred fižolovo juho*, Bajalka (2019), *Plastelinčica in časopis*, Bajalka (2022), *Me ne zanima!*, Bajalka (2025). Razstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah ilustracij doma ter v tujini. Svoje pravljice pripoveduje otrokom ob avtorskih ilustracijah. Za delo na področju knjižne ilustracije je prejela več nagrad. Živi in ustvarja v Mariboru, kjer ji je MOM v uporabo dodelila umetniški atelje.

Maski, iz slikanice
*Plastelinčica in
časopis*, 2021,
akvarel, akril,
papir, 27 × 52 cm

Žoganje, iz slikanice
Plastelinčica in časopis, 2021,
akvarel, akril, papir, 27 × 52 cm

Ladjica, iz slikanice *Plastelinčica*
in časopis, 2022, akvarel, akril,
papir, 27 × 52 cm

Glinkica z zlatim orehom,
iz slikanice *Me ne zanima!*, 2024,
akvarel, akril, papir, 27 × 42 cm

Kamena žena, iz slikanice *Me ne zanima!*,
2024, akvarel, akril, papir, 27 × 42 cm

Glasbeno drevo, iz slikanice *Me ne zanima!*,
2024, akvarel, akril, papir, 27 × 42 cm

LUCIJA STRAMEC

Lucija Stramec (1978, Slovenj Gradec) je po končani Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, smer Grafični oblikovalec, diplomirala iz slikarstva pri prof. Zmagu Jeraju (2004) in zaključila magisterij umetnosti pri prof. Hermanu Gvardjančiču (2016) na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. V letih 2008/2009 se je pedagoško-andragoško izobraževala na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru. Od leta 2008 je članica Društva likovnih umetnikov Maribor in Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov. Rezidenčno je bivala v Gradcu (Cultural City Network Graz, AT, 2008), Parizu (Cité Internationale des Arts, FR, 2011 in 2015) in Freisingu (Schafhof – Europäisches Künstlerhaus Oberbayern, DE, 2014). Svoja dela je predstavila na številnih razstavah doma in v tujini ter prejela več nagrad. Kot samozaposlena v kulturi živi in ustvarja v Mariboru.

Kaj ti je deklica?, 2025, akril,
platno, 120 x 240 cm (detajl)

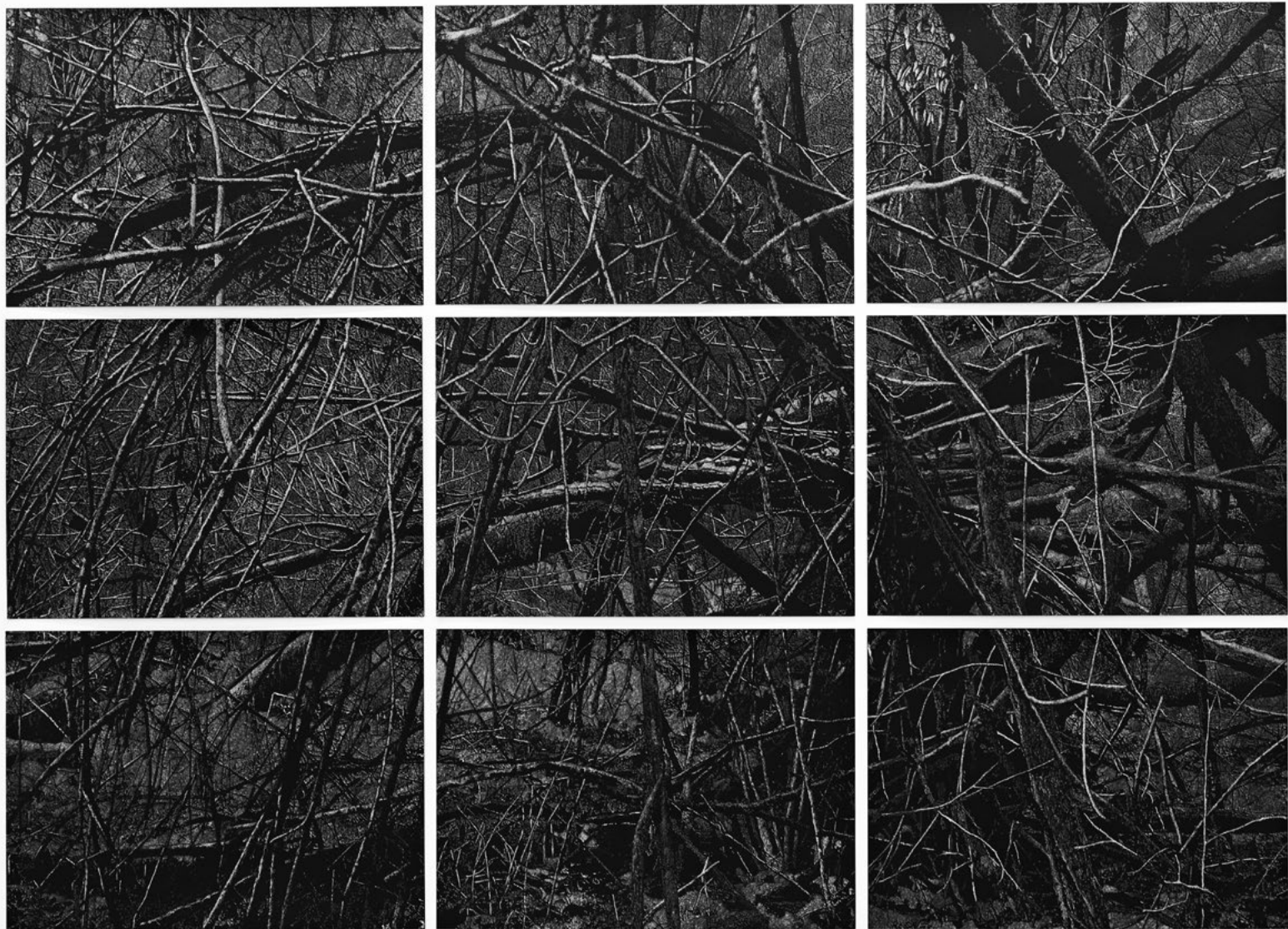

Komplementarna kontemplacija 11,
2021, tuš, papir, 50 × 70 cm

Pojdi tja in stoj zraven mene (1B),
2023, tuš, papir, 50 x 70 cm

Pojdi tja in stoj zraven mene,
2023, tuš, papir, 154 x 214 cm

Rebus #1, 2025, polietilen, vejice,
listje, mah, 10 × 25 × 25 cm

Rebus #2, 2025, žica, žičniki,
ptičje perje, 8 × 15 × 15 cm

NAGRAJENKE DLUM 2024:

**NATALIJA JUHART BRGLEZ,
ALENKA SPACAL,
LUCIJA STRAMEC.**